

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 2102
Ημερομ. Κατάθεσης: 28/6/2024

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

ΠΡΟΣ

ΤΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΤΗΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Αθήνα, 26 Ιουνίου 2024

Θέμα: Σχετικά με την καταβολή επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στους ΙΔΟΧ εργαζόμενους του ΥΠΠΟ.

Η Αθανασία (Σία) Αναγνωστοπούλου, βουλευτής Αχαΐας, καταθέτει ως αναφορά στην Υπουργό Πολιτισμού ερώτηση του Πανελλήνιου Σωματείου Έκτακτου Προσωπικού του υπουργείου Πολιτισμού με θέμα την «Καταβολή επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στους ΙΔΟΧ εργαζόμενους (εργάτες και εργατοτεχνίτες, συντηρητές αρχαιοτήτων και έργων Τέχνης, μαρμαροτεχνίτες, αρχαιολόγοι, σχεδιαστές, μηχανικοί, αρχαιοφύλακες, νυχτοφύλακες, καθαριστές) του Υπουργείου Πολιτισμού και η εναρμόνιση των ενσήμων με την εργασιακή τους πραγματικότητα» καθώς και αναλυτικό υπόμνημα παρέμβασης για το επίδομα ανθυγιεινής εργασίας και τα βαρέα ένσημα στους ΙΔΟΧ εργαζόμενους του υπουργείου πολιτισμού.

Στην ερώτηση, μεταξύ άλλων, αναφέρεται ότι: «[...]Παρά το γεγονός ότι το Ενιαίο Μισθολόγιο έχει επεκταθεί και στους εργαζόμενους ορισμένου χρόνου

στο δημόσιο με την Κ.Υ.Α. 2/13917/0022 (ΦΕΚ 414/Β/23.02.2012), που ρητά αναφέρει ότι η επέκταση αυτή αφορά και στο επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, αυτό καταβάλλεται μόνο στους μόνιμους και αορίστου χρόνου εργαζόμενους του Υπουργείου Πολιτισμού – και μάλιστα σε συγκεκριμένες ειδικότητες αυτών. Με δικαιολογίες που βασίζονταν στους δημοσιονομικούς στόχους της χώρας, η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Πολιτισμού αρνείται όλο αυτό το διάστημα την καταβολή του επιδόματος και στους εργαζόμενους ΙΔΟΧ, που δουλεύουν στους ίδιους χώρους με όσες ειδικότητες ΙΔΑΧ εντάχθηκαν, παρόλο που αντιμετωπίζουν τους ίδιους κινδύνους και αντίξοες συνθήκες[...].».

Χαρακτηριστικά, απευθυνόμενοι στην αρμόδια υπουργό, τα μέλη του Σωματίου ζητούν να ενημερωθούν για το ποια μέτρα προτίθεται να λάβει, προκειμένου, μεταξύ άλλων: Να καταβληθεί άμεσα το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας καθώς και να αναγνωριστούν βαρέα ένσημα στους εργαζόμενους ΙΔΟΧ για όλες τις ειδικότητες (εργάτες και εργατοτεχνίτες, συντηρητές αρχαιοτήτων και έργων Τέχνης, μαρμαροτεχνίτες, αρχαιολόγοι, σχεδιαστές, μηχανικοί, αρχαιοφύλακες, νυχτοφύλακες, καθαριστές) και ακόμη, προκειμένου να καταβληθούν τα αναδρομικά από 1/5/2012 και για τις ειδικότητες ΙΔΟΧ προσωπικού που αναφέρονται στην Κ.Υ.Α. 2/31560/0022 (ΦΕΚ 1416/Β/30.04.2012),

Επισυνάπτεται το ερώτημα και το υπόμνημα - παρέμβαση του Πανελληνίου Σωματίου Έκτακτου Προσωπικού του υπουργείου Πολιτισμού.

Παρακαλούμε για την απάντηση και τις δικές σας ενέργειες.

Η Καταθέτουσα Βουλευτής
Αναγνωστοπούλου Αθανασία (Σία)

ΑΠΟ: Πανελλήνιο Σωματείο Έκτακτου Προσωπικού Υπουργείου Πολιτισμού

ΠΡΟΣ: α) Κοινοβουλευτική Ομάδα Κ.Κ.Ε.

β) Κοινοβουλευτική Ομάδα ΣΥΡΙΖΑ-Π.Σ.

γ) Κοινοβουλευτική Ομάδα ΝΕΑΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ

δ) Κοινοβουλευτική Ομάδα ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝ.ΑΛ.

ε) Κοινοβουλευτική Ομάδα ΠΛΕΥΣΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

στ) Κοινοβουλευτική Ομάδα Ν.Δ.

ΕΡΩΤΗΣΗ

προς την Υπουργό Πολιτισμού

ΘΕΜΑ: Καταβολή επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στους ΙΔΟΧ εργαζόμενους (εργάτες και εργατοτεχνίτες, συντηρητές αρχαιοτήτων και έργων Τέχνης, μαρμαροτεχνίτες, αρχαιολόγοι, σχεδιαστές, μηχανικοί, αρχαιοφύλακες, νυχτοφύλακες, καθαριστές) του Υπουργείου Πολιτισμού και η εναρμόνιση των ενσήμων με την εργασιακή τους πραγματικότητα.

Σύμφωνα με την Κ.Υ.Α 2/31560/0022 (ΦΕΚ 1416/Β/30.04.2012) για τον καθορισμό επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας της παρ.1 του άρθρου 15 του Ν.4024/2011 (ΦΕΚ 226/Α'/27.10.2011), το εν λόγω επίδομα αποσυνδέθηκε από την επικίνδυνη και ανθυγιεινή φύση των ειδικοτήτων που εργάζονται στην προστασία και ανάδειξη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς της χώρας μας και συνδέθηκε με τη σχέση εργασίας που είχε ο κάθε υπάλληλος με το Υπουργείο Πολιτισμού. Και αυτό γιατί με την προαναφερόμενη Κ.Υ.Α. ορίστηκαν τρεις κατηγορίες επιδόματος, δικαιούχοι των οποίων ήταν αποκλειστικά οι μόνιμοι και αορίστου χρόνου (ΙΔΑΧ) εργαζόμενοι του Υπουργείου, εξαιρώντας έτσι τις αντίστοιχες ειδικότητες του προσωπικού ορισμένου χρόνου (ΙΔΟΧ).

Παρά το γεγονός ότι το Ενιαίο Μισθολόγιο έχει επεκταθεί και στους εργαζόμενους ορισμένου χρόνου στο δημόσιο με την Κ.Υ.Α. 2/13917/0022 (ΦΕΚ 414/Β/23.02.2012), που ρητά αναφέρει ότι η επέκταση αυτή αφορά και στο επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, αυτό καταβάλλεται μόνο στους μόνιμους και αορίστου χρόνου εργαζόμενους του Υπουργείου Πολιτισμού – και μάλιστα σε συγκεκριμένες ειδικότητες αυτών.

Με δικαιολογίες που βασίζονταν στους δημοσιονομικούς στόχους της χώρας, η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Πολιτισμού αρνείται όλο αυτό το διάστημα την καταβολή του επιδόματος και στους εργαζόμενους ΙΔΟΧ, που δουλεύουν στους ίδιους χώρους με όσες ειδικότητες ΙΔΑΧ εντάχθηκαν, παρόλο που αντιμετωπίζουν τους ίδιους κινδύνους και αντίξοες συνθήκες.

Ειδικότερα το αίτημα για την καταβολή του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στους ΙΔΟΧ εργαζόμενους του Υπουργείου Πολιτισμού, καθώς και την αναγνώριση βαρέων ενσήμων, προκειμένου να εναρμονιστεί το ασφαλιστικό πακέτο των ΙΔΟΧ εργαζόμενων με την εργασιακή τους πραγματικότητα, έχει εκφράσει το Πανελλήνιο Σωματείο Έκτακτου Προσωπικού του Υπουργείου Πολιτισμού, το οποίο μάλιστα μετά από μαζική Γενική Συνέλευση, ενέκρινε την αποστολή του εν λόγω ερωτήματος προς τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες, κατέθεσε σχετικό υπόμνημα στα τρία συναρμόδια Υπουργεία (Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, Πολιτισμού) και πήρε απόφαση για 24ωρη απεργία την Πέμπτη 27 Ιουνίου 2024 και συγκέντρωση στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, προκειμένου να πραγματοποιήσει τριμερή συνάντηση με στελέχη των εν λόγω Υπουργείων.

Το ζήτημα είναι πολιτικό και όχι νομικό ή δημοσιονομικό. Η πρακτική αυτή αποτελεί απαράδεκτο διαχωρισμό των εργαζομένων και δείχνει τις προθέσεις της κυβέρνησης να τσακίσει και τα εναπομείναντα εργασιακά δικαιώματα. Πρόκειται για έναν εκ νέου διαχωρισμό των εργαζομένων που στοχεύει στη διάσπαση του κλάδου και στην ύπαρξη εργαζομένων πολλών ταχυτήτων.

ΕΡΩΤΑΤΑΙ η Υπουργός, τι μέτρα θα πάρει προκειμένου:

- Να καταβληθεί άμεσα το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στους εργαζόμενους ΙΔΟΧ για όλες τις ειδικότητες που αναφέρονται στο υπόμνημα του Πανελλήνιου Σωματείου Έκτακτου Προσωπικού του Υπουργείου Πολιτισμού (εργάτες και εργατοτεχνίτες, συντηρητές αρχαιοτήτων και έργων Τέχνης, μαρμαροτεχνίτες, αρχαιολόγοι, σχεδιαστές, μηχανικοί, αρχαιοφύλακες, νυχτοφύλακες, καθαριστές);
- Να καταβληθούν τα αναδρομικά από 1/5/2012 και για τις ειδικότητες ΙΔΟΧ προσωπικού που αναφέρονται στην Κ.Υ.Α. 2/31560/0022 (ΦΕΚ 1416/Β/30.04.2012);
- Να αναγνωριστούν βαρέα ένσημα στους εργαζόμενους ΙΔΟΧ για όλες τις ειδικότητες που αναφέρονται στο υπόμνημα του Πανελλήνιου Σωματείου Έκτακτου Προσωπικού του Υπουργείου Πολιτισμού (εργάτες και εργατοτεχνίτες, συντηρητές αρχαιοτήτων και έργων Τέχνης, μαρμαροτεχνίτες, αρχαιολόγοι, σχεδιαστές, μηχανικοί, αρχαιοφύλακες, νυχτοφύλακες, καθαριστές);

Το ΔΣ του Πανελλήνιου Σωματείου Έκτακτου Προσωπικού Υπουργείου Πολιτισμού

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΚΤΑΚΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΝΘΥΓΙΕΙΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΒΑΡΕΑ ΕΝΣΗΜΑ ΣΤΟΥΣ ΙΔΟΧ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Το Πανελλήνιο Σωματείο Έκτακτου Προσωπικού του Υπουργείου Πολιτισμού αποτελεί ένα από τα παλαιότερα και πολυπληθέστερα σωματεία του Υπουργείου Πολιτισμού, εκπροσωπώντας όλες τις ειδικότητες εργαζομένων ορισμένου χρόνου (ΙΔΟΧ), δηλαδή αρχαιολόγους, συντηρητές αρχαιοτήτων και έργων Τέχνης, εργατοτεχνίτες, μαρμαροτεχνίτες, αρχαιοφύλακες, μηχανικούς, σχεδιαστές, καθαριστές, πωλητές, ζωγράφους και γλύπτες.

Με το παρόν υπόμνημα στεκόμαστε στην επιχειρηματολογία για την αναγκαιότητα ένταξης ειδικοτήτων στους δικαιούχους του επιδόματος ανθυγεινής και επικίνδυνης εργασίας αναλύοντας:

- α) τις διακρίσεις που έχουν επιβληθεί από το ισχύον νομικό καθεστώς,
- β) τις ιδιαιτερότητες και τις συνθήκες εργασίας κάθε ειδικότητας του ΙΔΟΧ προσωπικού του ΥΠΠΟ και το σχετικό έλλειμμα που διαπιστώνεται στους κωδικούς των ενσήμων και
- γ) την εκτίμηση επαγγελματικού κινδύνου μέσα από τα εργατικά ατυχήματα που έχει διαπιστώσει και καταγγείλει το σωματείο μας.

Σκοπός του παρόντος υπομνήματος είναι να οδηγήσει, αφενός στην ένταξη των αναφερόμενων ειδικοτήτων στο ανθυγεινό επίδομα και στην επίτευξη διορθωτικών κινήσεων σε σχέση με τα ένσημα, αφετέρου σε συνάντηση με τους σχετικούς φορείς, στους οποίους θα μπορέσουμε να εξηγήσουμε δια ζώσης τα αναφερόμενα στο συγκεκριμένο υπόμνημα.

Α. Ισχύον Νομικό Καθεστώς σχετικά με το ΙΔΟΧ Προσωπικό του ΥΠΠΟ

Προ του 2010 και σύμφωνα με Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας που υπέγραφαν οι εργαζόμενοι ΙΔΟΧ του Υπουργείου Πολιτισμού, όπως η ΣΣΕ των εργατοτεχνιτών-μαρμαροτεχνιτών της Κρήτης (*πράξη κατάθεσης Υπουργείου Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας: 106/4.11.2005*) και η ΣΣΕ του προσωπικού στο Ταμείο Διαχείρισης Πιστώσεων για την Εκτέλεση Αρχαιολογικών Έργων (49/25.6.2008), το ανθυγεινό επίδομα δινόταν σε εργαζόμενους, οι οποίοι απασχολούνταν στη συντήρηση αρχαιοτήτων και έργων Τέχνης, σε ανασκαφές, αναστηλωτικές και λοιπές συναφείς εργασίες.

Με τη μορφή που είναι σήμερα, το ανθυγεινό επίδομα στο δημόσιο θεσμοθετήθηκε με το νόμο 4024/2011 (ΦΕΚ Α' 226/27.10.2011), περί συνταξιοδοτικών ρυθμίσεων ενιαίου μισθολογίου και άλλων διατάξεων εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015. Με τον νόμο αυτό ορίστηκε ότι «εκτός από το βασικό μισθό του υπαλλήλου δύναται να χορηγηθεί επίδομα επικίνδυνης και ανθυγεινής εργασίας, μέχρι του ποσού των 150 ευρώ μηνιαίως (άρθρο 15, παρ.1). Σε εφαρμογή του άρθρου 22 του ίδιου νόμου, οι υπουργοί Διοικητικής Μεταρρύθμισης & Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Οικονομικών εξέδωσαν την απόφαση ΚΥΑ οικ. 2/13917/0022/17.02.2012 (ΦΕΚ 414/Β/23.02.2012), με την οποία καθορίζονταν ανάλογα και οι αποδοχές των ΙΔΟΧ, και με την οποία στην παράγραφο 3 εντάσσουν στα επιδόματα (και στο επίμαχο άρθρο 15 του Ν4024/2011) και τους ΙΔΟΧ.

Παρόλο που ο προαναφερόμενος νόμος, καθώς και η ΚΥΑ που ακολούθησε, δεν έκαναν κάποια διάκριση μεταξύ ΙΔΑΧ και ΙΔΟΧ ως προς την ένταξη στο ενιαίο μισθολόγιο και την απόδοση του ανθυγεινού επιδόματος, το 2012 το ΙΔΟΧ προσωπικό του Υπουργείου Πολιτισμού εντελώς

παράλογα εξαιρέθηκε από το επίδομα. Με άλλα λόγια, πολλές ειδικότητες ΙΔΟΧ , εκτός από την επισφάλεια των ολιγόμηνων συνθηκών, εκτός από τη μακροχρόνια ανεργία που διαχρονικά μαστίζει τον κλάδο, εκτός από την περικοπή των μισθών με την κατάργηση του 13^{ου} και 14^{ου} μισθού, είδαν τον μισθό τους να μειώνεται ακόμη περισσότερο μέσα από την απένταξή τους από το επίδομα ανθυγιεινής και επικίνδυνης εργασίας.

Με την ΚΥΑ αριθμ.2/31560/0022 (ΦΕΚ 1416/Β/30.04.2012) «Καθορισμός επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας της παρ.1 του άρθρου 15 του Ν.4024/2011 (ΦΕΚ 226/Α΄/27.10.2011) για υπαλλήλους του ΥΠΠΟΤ» υλοποιήθηκε το ανήκουστο: το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας αποσυνδέθηκε από την επικίνδυνη και ανθυγιεινή φύση της ειδικότητας και συνδέθηκε με τη σχέση εργασίας τους με το Υπουργείο Πολιτισμού. Και αυτό γιατί με την εν λόγω ΚΥΑ ορίστηκαν τρεις κατηγορίες επιδόματος, δικαιούχοι των οποίων ήταν αποκλειστικά μόνιμο προσωπικό και προσωπικό αορίστου χρόνου (ΙΔΑΧ). Στην ίδια λογική, και η ΚΥΑ αριθμ.2/33348/0022 (ΦΕΚ 1398/Β/30.04.2012) εξαίρεσε το ΙΔΟΧ προσωπικό, του τότε Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων (νυν Οργανισμός Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων), από το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, καθώς δικαιούχοι και σε αυτόν τον οργανισμό του Υπουργείου Πολιτισμού έγιναν μόνο οι μόνιμοι και οι εργαζόμενοι αορίστου χρόνου. Να σημειωθεί ότι, λίγους μήνες νωρίτερα και με την ΚΥΑ αριθμ.2/16519/0022 (ΦΕΚ 465/Β/24.02.2012) καθορισμού του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας για τους εργαζόμενους στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α. Α΄ και Β΄ βαθμού, δικαιούχοι ήταν και μόνιμοι και ΙΔΑΧ και ΙΔΟΧ προσωπικό.

Επιπλέον, παρά το γεγονός ότι το Ενιαίο Μισθολόγιο επεκτάθηκε και στους εργαζόμενους ΙΔΟΧ στο Δημόσιο με την ΚΥΑ 2/13917/0022 (ΦΕΚ 414/Β/23.02.2012), που ρητά αναφέρει ότι η επέκταση αυτή αφορά **και** στο επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, αυτό εξακολουθεί να καταβάλλεται μόνο στους μόνιμους και τους εργαζόμενους αορίστου χρόνου.

Κρίνουμε ότι όλο το πρόσφατο και ισχύον νομικό καθεστώς, σχετικά με την χορήγηση του εν λόγω επιδόματος στους εργαζόμενους του Υπουργείου Πολιτισμού, διέπεται από μια αδικαιολόγητη και δυσμενή διάκριση. Σύμφωνα, μάλιστα, με σχετική απόφαση του Άρειου Πάγου (250/2016, Β2, Πολιτικές) κρίθηκε, ότι: «Επειδή, η διάταξη του άρθρου 4 παρ. 1 του Συντάγματος η οποία ορίζει ότι "οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του Νόμου", καθιερώνει όχι μόνον την ισότητα των πολιτών έναντι του νόμου, αλλά και την ισότητα του νόμου έναντι αυτών, δεσμεύει και υποχρεώνει τον κοινό νομοθέτη, όταν πρόκειται να ρυθμίσει ουσιαστικά όμοια πράγματα, σχέσεις ή καταστάσεις και κατηγορίες προσώπων, να μη μεταχειρίζεται κατά τρόπο ανόμοιο τις περιπτώσεις αυτές, εισάγοντας εξαιρέσεις και κάνοντας διακρίσεις, εκτός αν αυτό επιβάλλεται από λόγους γενικότερου κοινωνικού ή δημοσίου συμφέροντος, η συνδρομή των οποίων υπόκειται στον έλεγχο των δικαστηρίων. Επομένως, αν γίνει από το νόμο ειδική ρύθμιση για ορισμένη κατηγορία προσώπων και αποκλείεται από την ρύθμιση αυτή, κατ' αδικαιολόγητη δυσμενή διάκριση, άλλη κατηγορία προσώπων, για την οποίαν συντρέχει ο ίδιος λόγος που επιβάλλει την ειδική μεταχείριση, η διάταξη αυτή που εισάγει την αδικαιολόγητη δυσμενή μεταχείριση είναι ανίσχυρη, ως αντισυνταγματική. Τα ίδια ισχύουν και όταν η ειδική ρύθμιση αφορά μισθό, σύνταξη ή άλλη παροχή προς δημόσιο λειτουργό ή υπάλληλο και γενικώς μισθωτό, οπότε στην περίπτωση κατά την οποία διαπιστώνεται αδικαιολόγητη διάκριση, τα δικαστήρια επιδικάζουν την παροχή αυτή και σε εκείνους που αδικαιολόγητα εξαιρούνται.»

Ως εκ τούτου, καλούμε τους συναρμόδιους φορείς να διορθώσουν αυτή τη στρέβλωση και να αναγνωρίσουν, εμπράκτως, ότι η καταβολή του επιδόματος δεν σχετίζεται με το είδος της σχέσης της παρεχόμενης εργασίας του υπαλλήλου με την Υπηρεσία του, αλλά με την επικινδυνότητα και την επιβάρυνση της υγείας των εργαζομένων που παρέχουν την αντίστοιχη εργασία. Κατά συνέπεια, κριτήριο για την παροχή του επιδόματος δεν μπορεί να είναι η σχέση εργασίας με τον εργοδότη, δηλαδή αν εκείνοι είναι μόνιμοι ΙΔΑΧ, ΙΔΟΧ, συμβασιούχοι έργου, αλλά η επικινδυνότητα, η ανθυγιεινότητα της φύσης του επαγγέλματος καθώς και οι επιπτώσεις στην υγεία των εργαζομένων.

Β. Συνθήκες Εργασίας ΙΔΟΧ Προσωπικού του Υπουργείου Πολιτισμού

Σύμφωνα με έναν ορισμό για τη δημιουργία νομοθετικού πλαισίου για τα Βαρέα και Ανθυγιεινά επαγγέλματα, «ως βαρέα επαγγέλματα, τα οποία δικαιολογούν μία ειδική μεταχείριση στην κοινωνική ασφάλιση (κυρίως μία πρόωρη συνταξιοδότηση) είναι οι εργασίες εκείνες οι οποίες από τη φύση τους ή λόγω των συνθηκών και του τρόπου που παρέχονται απαιτούν μία εντελώς ασυνήθη ή εξαιρετική επίταση των σωματικών δυνάμεων ή μία εντελώς ασυνήθη ή εξαιρετική επίταση της προσοχής και των ψυχικών δυνάμεων του ανθρώπου, με συνέπεια να προκαλούν επιτάχυνση της γήρανσης. Στις εργασίες αυτές ανήκουν πρωτίστως οι πολύ κοπιαστικές εργασίες και οι εργασίες που απαιτούν μία ασυνήθη συγκέντρωση της προσοχής και επιμέλειας.»

Επιπλέον, σύμφωνα με όσα ορίζονται στη σχετική γνωμοδότηση της διϋπουργικής επιτροπής για τη μεταρρύθμιση καθεστώτος χορήγησης του επιδόματος, όπως αυτή κοινοποιήθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών προς την ΑΔΕΔΥ και τη ΓΣΕΕ (Α.Π. οικ.35/18-01-2022), τα κριτήρια για την υπαγωγή στο επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας είναι τα εξής:

α) βλαπτικοί **φυσικοί** παράγοντες (έκθεση σε θόρυβο, δονήσεις, ακτινοβολία, σε ακραίες υψηλές ή χαμηλές θερμοκρασίες και σε εύρος διακύμανσης θερμοκρασίας),

β) βλαπτικοί **χημικοί** παράγοντες (έκθεση σε ερεθιστικούς, τοξικούς, καρκινογόνους, μεταλλαξιογόνους, διαβρωτικούς, εκρηκτικούς παράγοντες),

γ) βλαπτικοί **βιολογικοί** παράγοντες (βακτήρια, ιοί, παράσιτα, μύκητες),

δ) βλαπτικοί **εργονομικοί** παράγοντες (διακίνηση βαρέων φορτίων σε συνεχή και εντατική βάση, η εργασία πάνω από το ύψος των ώμων, η εργώδης χειρωνακτική εργασία που συνεπάγεται υψηλή κατανάλωση ενέργειας),

ε) βλαπτικοί **μηχανολογικοί / ηλεκτρολογικοί** παράγοντες (περιβάλλον με μηχανήματα με κινητά μέρη, περιβάλλον επηρεαζόμενο από την ύπαρξη ρεύματος υψηλής τάσης, εργασία σε ύψος, σε βάθος, η υποθαλάσσια εργασία και σε περιορισμένο χώρο),

στ) **ψυχοκοινωνικοί** παράγοντες (εργασιακό στρες που απορρέει από την εντατικοποίηση της εργασίας, η συνεχής και εντατική εργασία από ψυχοσωματική φόρτιση, οφειλόμενα στο είδος της εργασίας).

Μέσα σε αυτό το πλαίσιο είναι απολύτως απαραίτητο να αναλυθούν οι αντίξοες εργασιακές συνθήκες κάθε ειδικότητας ΙΔΟΧ εργαζομένων του Υπουργείου Πολιτισμού ξεχωριστά, προκειμένου να αποσαφηνιστούν οι λόγοι για τους οποίους πρέπει να συμπεριληφθούν στους δικαιούχους του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, καθώς και της μετατροπής των ενσήμων τους στην ανάλογη κατηγορία, ανάλογα με την εργασιακή πραγματικότητα που αντιμετωπίζουν καθημερινά.

Ειδικά για τα ένσημα που το Υπουργείο Πολιτισμού αναγνωρίζει στο ΙΔΟΧ προσωπικό διαπιστώνεται μια κατακερματισμένη και εν πολλοίς παράλογη αποτύπωση της εργασίας μας: με τα ισχύοντα ένσημα (βλ. παρακάτω για κάθε ειδικότητα ξεχωριστά) δεν αποτυπώνεται η πραγματική εργασία που προσφέρουμε και ως εκ τούτου θεωρούμε ότι είναι απολύτως απαραίτητο να υπάρξει εναρμόνιση με τη δημιουργία νέων κωδικών ειδικοτήτων, όπου αυτό είναι απαραίτητο (βλ. παρακάτω στις ειδικότητες που αναφέρεται). Σημειώνουμε ότι πολύ πρόσφατα το Υπουργείο Πολιτισμού από κοινού με το Υπουργείο Εργασίας εξέδωσε ΦΕΚ (ΦΕΚ 2905/Β/02.05.2023), με το οποίο καθορίστηκαν οι Κωδικοί Αριθμών Δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) και οι κωδικοί ειδικότητας για το προσωπικό που εμπίπτει στις δραστηριότητες του πολιτιστικού και δημιουργικού τομέα. Επομένως, θεωρούμε απολύτως εφικτό να θεσμοθετηθούν με τον ίδιο τρόπο νέοι ΚΑΔ και νέοι κωδικοί ειδικότητας στο ΙΔΟΧ προσωπικό που απασχολείται στην προστασία, διαχείριση και ανάδειξη της Πολιτιστικής μας Κληρονομιάς, προκειμένου τα ένσημα όλων των ειδικοτήτων να είναι βαρέα.

ΔΕ Εργατοτεχνίτες και ΥΕ Εργάτες:

Σημειώνεται ότι το επίδομα λαμβάνουν οι μόνιμοι και ΙΔΑΧ εργάτες, **όχι όμως οι ΙΔΟΧ.**

Χώροι και φύση εργασίας:

- Στο αρχαιολογικό πεδίο, δηλαδή σε ανασκαφές αρχαιοτήτων, διαμορφώσεις αρχαιολογικών χώρων, αναδείξεις και αναστηλώσεις/αποκαταστάσεις αρχαιολογικών μνημείων. Περιλαμβάνει οικοδομικού τύπου εργασίες σε μικρά και μεγάλα βάθη, όπως σκάψιμο και χρήση διαφόρων ειδών εργαλείων (κρουστικά, χορτοκοπτικά, κομπρεσέρ κτλ.), σήκωμα μεγάλων βαρών (πέτρες, ζεμπίλια με χώμα, κιβώτια με ευρήματα κτλ.), απομάκρυνση φερτού υλικού, στερέωση μέσων αντιστήριξης, στήσιμο ικριωμάτων και εργασία πάνω σε αυτά, άντληση νερών, παρασκευή κονιαμάτων κτλ.
- Σε χώρους που πραγματοποιούνται εκσκαφικές εργασίες επιβλέποντας τις εκσκαφές, για τον εντοπισμό αρχαιοτήτων (σε οικόπεδα ή κατά τη διάρκεια έργων υποδομής, όπως διάνοιξη χαντακιών ύδρευσης και αποχέτευσης, διαμορφώσεις κοίτης ρεμάτων κτλ.). Περιλαμβάνει επίβλεψη σε κοντινή απόσταση από μεγάλα εκσκαφικά μηχανήματα, με έντονο θόρυβο και δονήσεις και δίπλα από χαντάκια που φτάνουν από -1 έως -7μ. βάθος, καθώς και σε διευθετήσεις ρεμάτων με εξαιρετικά μεγάλο πλάτος και βάθος κοίτης.
- Σε αποθήκες αρχαιοτήτων και εργαστήρια συντήρησης αρχαιοτήτων. Περιλαμβάνει μεταφορές και τακτοποιήσεις μικρών και μεγάλων αρχαιολογικών αντικειμένων, μετακινήσεις μικρών και μεγάλων κιβωτίων, στήσιμο μεταλλικών ραφιών τύπου dexion, πλύσιμο αρχαίων αντικειμένων, γενικές εργασίες τακτοποίησης αρχαιολογικού υλικού και σύγχρονου υλικοτεχνικού εξοπλισμού.

Επιβάρυνση: Η εργασία είναι αποκλειστικά χειρωνακτική και πραγματοποιείται ως επί το πλείστον σε εξωτερικό χώρο, υπό αντίξοες καιρικές συνθήκες (ψύχος, χιόνια, καύσωνα, ανέμους) και με καταβολή μεγάλης σωματικής έντασης. Προκαλεί:

- Μεγάλη σωματική καταπόνηση, που λειτουργεί συσσωρευτικά και σχετίζεται κυρίως με μυοσκελετικές και κυκλοφορικές παθήσεις και αφόρητους μυοσκελετικούς πόνους, λόγω εκτέλεσης επαναλαμβανόμενων κινήσεων, χειρωνακτικής μεταφοράς φορτίων, ορθοστασίας και πολύωρης αφύσικης στάσης σώματος (π.χ. εργασία στα γόνατα). Ως εκ τούτου, η εργασία τους οδηγεί συχνά σε χειρουργεία κοίλης και βαριές φαρμακευτικές αγωγές για προβλήματα μέσης και αυχένα.
- Προβλήματα ακοής, περαιτέρω επιβάρυνση σε μυοσκελετικές παθήσεις, ρευματισμούς, αρθρίτιδες κτλ., λόγω των συνεχόμενων δονήσεων που υφίστανται από την χρήση κρουστικών μηχανημάτων και την πολύωρη παραμονή τους κοντά σε μεγάλα εκσκαφικά μηχανήματα.
- Καρκινοπάθειες, αναπνευστικά προβλήματα και λοιμώξεις, λόγω της άμεσης επαφής τους με τοξικούς παράγοντες (π.χ. αμιάντο, μόλυβδο και λύματα), ταφικά οργανικά κατάλοιπα, μικροοργανισμούς και κάθε είδους υλικά σε αποσύνθεση, καθώς και λόγω των δαγκωμάτων/τσιμπημάτων από ερπετά, τρωκτικά και παράσιτα.
- Καρκίνο του δέρματος, ηλίαση και λιποθυμίες, λόγω της πολύωρης έκθεσης στον ήλιο.
- Πολλά εργατικά ατυχήματα, λόγω της οικοδομικής φύσης της εργασίας, όπως ολισθήσεις, πτώσεις και καταπλακώσεις από χώματα και ογκώδη αντικείμενα.

Οι παραπάνω συνθήκες είναι ιδιαίτερα επιβλαβείς για τις ευπαθείς ομάδες, καθώς και κατά την κύηση, θέτοντας σε κίνδυνο την υγεία του εμβρύου.

Ένσημο: Λαμβάνουν το εξής: Κωδικός Ειδικότητας: 724010 / Πακέτο Κάλυψης: 822 – Συντηρητές κτιρίων (μικροεπισκευές, μικροαντικαταστάσεις κλπ.). Να παραμείνει το ίδιο ένσημο (822, βαρύ-οικοδομικό).

Μαρμαροτεχνίτες:

Σημειώνεται ότι το επίδομα λαμβάνουν οι μόνιμοι και ΙΔΑΧ μαρμαροτεχνίτες, **όχι όμως οι ΙΔΟΧ.**

Χώροι και φύση εργασίας:

- Στο αρχαιολογικό πεδίο, δηλαδή σε διαμορφώσεις αρχαιολογικών χώρων, αναδείξεις και αναστηλώσεις/αποκαταστάσεις αρχαιολογικών μνημείων. Περιλαμβάνει οικοδομικού τύπου

εργασίες σε μικρά και μεγάλα βάθη, όπως χρήση διαφόρων ειδών εργαλείων (κρουστικά, κομπρεσέρ κτλ.), σήκωμα μεγάλων βαρών, στερέωση μέσων αντιστήριξης, στήσιμο ικριωμάτων και εργασία πάνω σε αυτά, άντληση νερών, παρασκευή κονιαμάτων κτλ.

- Σε εργαστήρια και αποθηκευτικούς χώρους επεξεργασίας μαρμάρινων ογκόλιθων διαφόρων μεγεθών. Περιλαμβάνει την χρήση ηλεκτρικών μηχανημάτων και εργαλείων επεξεργασίας μαρμάρινων ογκόλιθων, όπως τροχοί, τρυπάνια, και εργαλεία μαρμαρογλυπτικής. Σε πολλές περιπτώσεις η εργασία τους περιλαμβάνει την χρήση γερανογέφυρας και ανυψωτικών μηχανημάτων για τη μεταφορά και τοποθέτηση βαριών μαρμάρινων ογκόλιθων, όπως είναι μεγάλα αρχιτεκτονικά μέλη.

Επιβάρυνση: Η εργασία είναι αποκλειστικά χειρωνακτική και πραγματοποιείται ως επί το πλείστον σε εξωτερικό χώρο, υπό αντίξοες καιρικές συνθήκες (ψύχος, χιόνια, καύσωνα, ανέμους) και πάνω σε ικριώματα με καταβολή μεγάλης σωματικής έντασης. Προκαλεί:

- Μεγάλη σωματική καταπόνηση, που λειτουργεί συσσωρευτικά και σχετίζεται κυρίως με μυοσκελετικές και κυκλοφορικές παθήσεις και αφόρητους μυοσκελετικούς πόνους, λόγω εκτέλεσης επαναλαμβανόμενων κινήσεων, χειρωνακτικής μεταφοράς φορτίων, ορθοστασίας και πολύωρης αφύσικης στάσης σώματος (π.χ. εργασία στα γόνατα). Ως εκ τούτου, η εργασία τους οδηγεί συχνά σε χειρουργεία κοίλης και βαριές φαρμακευτικές αγωγές για προβλήματα μέσης και αυχένα.

- Προβλήματα ακοής, περαιτέρω επιβάρυνση σε μυοσκελετικές παθήσεις, ρευματισμούς, αρθρίτιδες κτλ., λόγω των συνεχόμενων δονήσεων που υφίστανται από την χρήση κρουστικών μηχανημάτων.

- Καρκινοπάθειες, αναπνευστικά προβλήματα και λοιμώξεις, λόγω της άμεσης επαφής τους με τοξικούς και χημικούς παράγοντες, καθώς και λόγω των δαγκωμάτων/τσιμπημάτων από ερπετά, τρωκτικά και παράσιτα.

- Καρκίνο του δέρματος, ηλίαση και λιποθυμίες, λόγω της πολύωρης έκθεσης στον ήλιο.

- Πολλά εργατικά ατυχήματα, λόγω της οικοδομικής φύσης της εργασίας, όπως ολισθήσεις, πτώσεις από ικριώματα και καταπλακώσεις από ογκώδη αντικείμενα.

Οι παραπάνω συνθήκες είναι ιδιαίτερα επιβλαβείς για τις ευπαθείς ομάδες, καθώς και κατά την κύηση, θέτοντας σε κίνδυνο την υγεία του εμβρύου.

Ένσημο: Λαμβάνουν το εξής: Κωδικός Ειδικότητας: 724010 / Πακέτο Κάλυψης: 822 – Συντηρητές κτιρίων (μικροεπισκευές, μικροαντικαταστάσεις κλπ.). Να παραμείνει το ίδιο ένσημο (822, βαρύ-οικοδομικό).

Συντηρητές Αρχαιοτήτων και έργων Τέχνης,

Σημειώνεται ότι το επίδομα λαμβάνουν οι μόνιμοι και ΙΔΑΧ συντηρητές, **όχι όμως οι ΙΔΟΧ.**

Χώροι και φύση εργασίας:

- Στο αρχαιολογικό πεδίο, δηλαδή σε ανασκαφές αρχαιοτήτων, διαμορφώσεις αρχαιολογικών χώρων, αναδείξεις και αναστηλώσεις/αποκαταστάσεις αρχαιολογικών μνημείων. Περιλαμβάνει οικοδομικού τύπου εργασίες σε μικρά και μεγάλα βάθη, όπως χρήση διαφόρων ειδών εργαλείων, σήκωμα μεγάλων βαρών, όπως αποσπάσεις τοιχογραφιών και ψηφιδωτών, εργασία σε ψηλά ικριώματα, παρασκευή κονιαμάτων κτλ.

- Σε αποθήκες αρχαιοτήτων και εργαστήρια συντήρησης έργων Τέχνης. Περιλαμβάνει τη συντήρηση τεχνουργημάτων και έργων Τέχνης κινητών και ακίνητων, την χρήση μεγάλου εύρους μηχανημάτων, όπως αναδευτήρες κονιαμάτων, τρυπάνια, ταχυτροχούς, νυστέρια κ.α. Επίσης, περιλαμβάνει την επαφή με επικίνδυνα και επιβλαβή για την υγεία τους χημικά, εύφλεκτα και καρκινογόνα υλικά, όπως οργανικοί πτητικοί διαλύτες, οξέα, σκόνη και χρώματα, οξειδία μετάλλων.

Επιβάρυνση: Η εργασία είναι αποκλειστικά χειρωνακτική και είναι εκτεθειμένοι τόσο σε αντίξοες εξωτερικές συνθήκες (ψύχος, χιόνια, καύσωνα, ανέμους), όσο και σε δύσκολες εσωτερικές συνθήκες με έκθεση σε τοξικούς παράγοντες καθ' όλη τη διάρκεια του δώρου. Προκαλεί:

- Μεγάλη σωματική καταπόνηση, που λειτουργεί συσσωρευτικά και σχετίζεται κυρίως με μυοσκελετικές και κυκλοφορικές παθήσεις και αφόρητους μυοσκελετικούς πόνους, λόγω εκτέλεσης

επαναλαμβανόμενων κινήσεων, χειρωνακτικής μεταφοράς φορτίων, ορθοστασίας και πολύωρης αφύσικης στάσης σώματος (π.χ. εργασία στα γόνατα). Ως εκ τούτου, η εργασία τους οδηγεί συχνά σε χειρουργεία κοίλης και βαριές φαρμακευτικές αγωγές για προβλήματα μέσης και αυχένα.

- Προβλήματα ακοής, περαιτέρω επιβάρυνση σε μυοσκελετικές παθήσεις, ρευματισμούς, αρθρίτιδες κτλ., λόγω των συνεχόμενων δονήσεων που υφίστανται από την χρήση κρουστικών μηχανημάτων.

- Καρκινοπάθειες, αναπνευστικά προβλήματα και λοιμώξεις, λόγω της άμεσης επαφής τους με τοξικούς παράγοντες (π.χ. αμίαντο, μόλυβδο και λύματα), ταφικά οργανικά κατάλοιπα, μικροοργανισμούς και κάθε είδους υλικά σε αποσύνθεση, καθώς και λόγω των δαγκωμάτων/τσιμπημάτων από ερπετά, τρωκτικά και παράσιτα.

- Καρκίνο του δέρματος, ηλίαση και λιποθυμίες, λόγω της πολύωρης έκθεσης στον ήλιο.

- Πολλά εργατικά ατυχήματα, λόγω της οικοδομικής φύσης της εργασίας, όπως ολισθήσεις, πτώσεις από ικριώματα και καταπλακώσεις από ογκώδη αντικείμενα.

Οι παραπάνω συνθήκες είναι ιδιαίτερα επιβλαβείς για τις ευπαθείς ομάδες, καθώς και κατά την κύηση, θέτοντας σε κίνδυνο την υγεία του εμβρύου.

Ενσημο: Λαμβάνουν τα εξής δύο: Κωδικός Ειδικότητας: 724090 / Πακέτο Κάλυψης: 101 (εργαζόμενοι σε ανασκαφές, συντηρήσεις αρχαιοτήτων, όχι απασχολούμενοι στην ύπαιθρο) και Κωδικός Ειδικότητας: 735230 / Πακέτο Κάλυψης: 105 – Κατασκευαστές, επισκευαστές, συντηρητές, ανακατασκευαστές, επεξεργαστές, μετασχηματιστές, διαχειριστές, φύλακες πάσης φύσεως στρατιωτικού υλικού. Πρέπει να ισχύσει για όλους το: Κωδικός Ειδικότητας: 735230 / Πακέτο Κάλυψης: 105 – Κατασκευαστές, επισκευαστές, συντηρητές, ανακατασκευαστές, επεξεργαστές, μετασχηματιστές, διαχειριστές, φύλακες πάσης φύσεως στρατιωτικού υλικού.

Ζωγράφοι και Γλύπτες:

Σημειώνεται ότι το επίδομα λαμβάνουν οι μόνιμοι και ΙΔΑΧ ζωγράφοι και γλύπτες, **όχι όμως οι ΙΔΟΧ.**

Χώροι και φύση εργασίας:

- Σε εργαστήρια δημιουργίας εκμαγείων και σε αποθήκες εκμαγείων. Περιλαμβάνει τη δημιουργία αντιγράφων αρχαιοτήτων, προς πώληση από τον Οργανισμό Διαχείρισης Αρχαιολογικών Πόρων (ΟΔΑΠ), άρα την επαφή τους με μεγάλο εύρος μηχανημάτων, όπως αναδευτήρες κονιαμάτων, τρυπάνια, ταχυτροχούς κ.α., καθώς και με επικίνδυνα, επιβλαβή για την υγεία τους χημικά, εύφλεκτα και καρκινογόνα υλικά, όπως οργανικοί πτητικοί διαλύτες, οξέα, σκόνη και χρωστικές και διαβρωτικές ουσίες.

Επιβάρυνση: Η εργασία είναι αποκλειστικά χειρωνακτική και είναι εκτεθειμένοι σε αντίξοες εσωτερικές συνθήκες, λόγω της επαφής τους με χημικά και τοξικά υλικά και της πολύωρης έκθεσής τους σε αυτά. Προκαλεί:

- Μεγάλη σωματική καταπόνηση, που λειτουργεί συσσωρευτικά και σχετίζεται κυρίως με μυοσκελετικές και κυκλοφορικές παθήσεις και αφόρητους μυοσκελετικούς πόνους, λόγω εκτέλεσης επαναλαμβανόμενων κινήσεων, χειρωνακτικής μεταφοράς φορτίων και πολύωρης αφύσικης στάσης σώματος. Ως εκ τούτου, η εργασία τους οδηγεί συχνά σε χειρουργεία κοίλης και βαριές φαρμακευτικές αγωγές για προβλήματα μέσης και αυχένα.

- Προβλήματα ακοής, περαιτέρω επιβάρυνση σε μυοσκελετικές παθήσεις, ρευματισμούς, αρθρίτιδες κτλ., λόγω των συνεχόμενων δονήσεων που υφίστανται από την χρήση κρουστικών μηχανημάτων.

- Καρκινοπάθειες, αναπνευστικά προβλήματα και λοιμώξεις, λόγω της άμεσης επαφής τους με χημικούς και τοξικούς παράγοντες.

Οι παραπάνω συνθήκες είναι ιδιαίτερα επιβλαβείς για τις ευπαθείς ομάδες, καθώς και κατά την κύηση, θέτοντας σε κίνδυνο την υγεία του εμβρύου.

Ενσημο: Λαμβάνουν το εξής: Κωδικός Ειδικότητας: 274 / Πακέτο Κάλυψης: 101 – Ζωγράφοι, γλύπτες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα. Πρέπει να αντικατασταθεί με το: Κωδικός Ειδικότητας:

Αρχαιολόγοι:

Χώροι και φύση εργασίας:

- Στο αρχαιολογικό πεδίο, δηλαδή σε επίγειες και ενάλιες αρχαιολογικές ανασκαφές αρχαιοτήτων, διαμορφώσεις αρχαιολογικών χώρων, αναδείξεις και αναστηλώσεις/αποκαταστάσεις αρχαιολογικών μνημείων και μουσείων. Περιλαμβάνει την επίβλεψη, συντονισμό και οργάνωση της αρχαιολογικής ανασκαφής και του αρχαιολογικού υλικού, λεπτομερή καταγραφή των ανασκαφικών εργασιών και ενίοτε το σκάψιμο σε μικρά και μεγάλα βάθη με την χρήση κρουστικών εργαλείων.

- Σε χώρους που πραγματοποιούνται εκσκαφικές εργασίες επιβλέποντας τις εκσκαφές, για τον εντοπισμό αρχαιοτήτων (σε οικοπέδα ή κατά τη διάρκεια έργων υποδομής, όπως διάνοιξη χαντακιών ύδρευσης και αποχέτευσης, διαμορφώσεις κοίτης ρεμάτων κτλ.). Περιλαμβάνει επίβλεψη σε κοντινή απόσταση από μεγάλα εκσκαφικά μηχανήματα, με έντονο θόρυβο και δονήσεις και δίπλα από χαντάκια που φτάνουν από -1 έως -7μ. βάθος, καθώς και σε διευθετήσεις ρεμάτων με εξαιρετικά μεγάλο πλάτος και βάθος κοίτης.

- Σε αποθήκες αρχαιοτήτων και εργαστήρια συντήρησης αρχαιοτήτων. Περιλαμβάνει την καταγραφή του αρχαιολογικού υλικού, μεταφορές και τακτοποιήσεις μικρών και μεγάλων αρχαιολογικών αντικειμένων και μετακινήσεις μικρών και μεγάλων κιβωτίων. Επίσης, περιλαμβάνει την καταγραφή μεγάλων αρχαιολογικών αντικειμένων, όπως αρχιτεκτονικά μέλη, που είναι αποθηκευμένα σε εξωτερικούς (αύλειους) χώρους αποθηκών.

Επιβάρυνση: Η εργασία πραγματοποιείται τόσο σε εξωτερικό χώρο, υπό αντίξοες καιρικές συνθήκες (ψύχος, χιόνια, καύσωνα, ανέμους) και με καταβολή μεγάλης σωματικής έντασης, όσο και σε εσωτερικό χώρο ερχόμενοι σε επαφή με σκόνη, χημικά υλικά και κάθε είδους τρωκτικά και παράσιτα. Προκαλεί:

- Σωματική καταπόνηση, που λειτουργεί συσσωρευτικά και σχετίζεται κυρίως με μυοσκελετικές και κυκλοφορικές παθήσεις και αφόρητους μυοσκελετικούς πόνους, λόγω εκτέλεσης επαναλαμβανόμενων κινήσεων, χειρωνακτικής μεταφοράς φορτίων, ορθοστασίας και πολύωρης αφύσικης στάσης σώματος (π.χ. εργασία στα γόνατα).

- Προβλήματα ακοής, περαιτέρω επιβάρυνση σε μυοσκελετικές παθήσεις, ρευματισμούς, αρθρίτιδες κτλ., λόγω των συνεχόμενων δονήσεων που υφίστανται από την παραμονή τους κοντά σε μεγάλα εκσκαφικά μηχανήματα.

- Καρκινοπάθειες, αναπνευστικά προβλήματα και λοιμώξεις, λόγω της άμεσης επαφής τους με τοξικούς παράγοντες (π.χ. αμίαντο, μόλυβδο και λύματα), ταφικά οργανικά κατάλοιπα, μικροοργανισμούς και κάθε είδους υλικά σε αποσύνθεση, καθώς και λόγω των δαγκωμάτων/τσιμπημάτων από ερπετά, τρωκτικά και παράσιτα.

- Καρκίνο του δέρματος, ηλίαση και λιποθυμίες, λόγω της πολύωρης έκθεσης στον ήλιο.

- Πολλά εργατικά ατυχήματα, λόγω της οικοδομικής φύσης της εργασίας, όπως ολισθήσεις, πτώσεις και καταπλάκώσεις από χώματα και ογκώδη αντικείμενα.

Οι παραπάνω συνθήκες είναι ιδιαίτερα επιβλαβείς για τις ευπαθείς ομάδες, καθώς και κατά την κύηση, θέτοντας σε κίνδυνο την υγεία του εμβρύου.

Ένσημο: Λαμβάνουν το εξής: Κωδικός Ειδικότητας: 272210 / Πακέτο Κάλυψης: 101 – Αρχαιολόγοι. Να δημιουργηθεί νέος κωδικός ειδικότητας και πακέτο κάλυψης, έτσι ώστε το ένσημο να είναι βαρύ και να ανταποκρίνεται στην ειδικότητα (αρχαιολόγος).

ΤΕ Μηχανικοί, ΔΕ Σχεδιαστές:

Χώροι και φύση εργασίας:

- Στο αρχαιολογικό πεδίο, δηλαδή σε ανασκαφές αρχαιοτήτων, διαμορφώσεις αρχαιολογικών χώρων, αναδείξεις και αναστηλώσεις/αποκαταστάσεις αρχαιολογικών μνημείων. Περιλαμβάνει τη φωτογραφική και σχεδιαστική αποτύπωση αρχαιοτήτων και αρχαιολογικών μνημείων εντός και εκτός των ανασκαφικών σκαμμάτων σε μικρά και μεγάλα βάθη, καθώς και σε ψηλά ικριώματα.
- Σε γραφεία Υπηρεσιών. Περιλαμβάνει την ψηφιακή αποτύπωση των αρχαιοτήτων και την προετοιμασία και διεκπεραίωση διοικητικών διαδικασιών, οι οποίες σχετίζονται με τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό που χρησιμοποιούν (π.χ. φωτογραφικές μηχανές, τοπογραφικά εργαλεία, ηλεκτρονικούς υπολογιστές κτλ.).

Επιβάρυνση: Η εργασία πραγματοποιείται τόσο σε εξωτερικό χώρο, υπό αντίξοες καιρικές συνθήκες (ψύχος, χιόνια, καύσωνα, ανέμους) και με καταβολή μεγάλης σωματικής έντασης, όσο και σε εσωτερικό χώρο με πολύωρη εργασία μπροστά από οθόνες υπολογιστών. Προκαλεί:

- Σωματική καταπόνηση, που λειτουργεί συσσωρευτικά και σχετίζεται κυρίως με μυοσκελετικές και κυκλοφορικές παθήσεις και αφόρητους μυοσκελετικούς πόνους στη μέση, τα χέρια και τους καρπούς, λόγω εκτέλεσης επαναλαμβανόμενων κινήσεων, ορθοστασίας και πολύωρης αφύσικης στάσης σώματος.
- Καρκινοπάθειες, αναπνευστικά προβλήματα και λοιμώξεις, λόγω της άμεσης επαφής τους με τοξικούς παράγοντες (π.χ. αμίαντο, μόλυβδο και λύματα), ταφικά οργανικά κατάλοιπα, μικροοργανισμούς και κάθε είδους υλικά σε αποσύνθεση, καθώς και λόγω των δαγκωμάτων/τσιμπημάτων από ερπετά, τρωκτικά και παράσιτα.
- Καρκίνο του δέρματος, ηλίαση και λιποθυμίες, λόγω της πολύωρης έκθεσης στον ήλιο.
- Προβλήματα όρασης, κόπωση των ματιών, θολή όραση, κεφαλαλγία, παροδική διπλωπία, κακή αντίληψη των χρωμάτων, κίνδυνοι για γλαύκωμα, λόγω της πολύωρης εργασίας με ηλεκτρονικούς υπολογιστές.
- Σοβαρές ψυχικές διαταραχές, λόγω του άγχους, το οποίο προκαλείται από την εντατικοποιημένη εργασία τους.
- Πολλά εργατικά ατυχήματα, από ολισθήσεις, πτώσεις και καταπλακώσεις από χώματα και ογκώδη αντικείμενα.

Οι παραπάνω συνθήκες είναι ιδιαίτερα επιβλαβείς για τις ευπαθείς ομάδες, καθώς και κατά την κύηση, θέτοντας σε κίνδυνο την υγεία του εμβρύου.

Ένσημο: Οι ΤΕ Μηχανικοί λαμβάνουν το εξής: Κωδικός Ειδικότητας: 311200 / Πακέτο Κάλυψης: 101 – Τεχνολόγοι δομικών έργων και τεχνολόγοι τοπογράφοι. Να δημιουργηθεί νέος κωδικός ειδικότητας και πακέτο κάλυψης, έτσι ώστε το ένσημο να είναι βαρύ και να ανταποκρίνεται στην ειδικότητα (ΤΕ μηχανικός).

Οι ΔΕ Σχεδιαστές λαμβάνουν το εξής: Κωδικός Ειδικότητας: 311230 / Πακέτο Κάλυψης: 101 – Σχεδιαστές. Να δημιουργηθεί νέος κωδικός ειδικότητας και πακέτο κάλυψης, έτσι ώστε το ένσημο να είναι βαρύ και να ανταποκρίνεται στην ειδικότητα (ΔΕ σχεδιαστής).

Αρχαιοφύλακες-Νυχτοφύλακες:

Σημειώνεται ότι το επίδομα λαμβάνουν οι μόνιμοι και ΙΔΑΧ νυχτοφύλακες, **όχι όμως οι ΙΔΟΧ.**

Χώροι και φύση εργασίας:

- Σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία. Περιλαμβάνει την πρόληψη καταστροφών αρχαιοτήτων από επισκέπτες των αρχαιολογικών χώρων και των μουσείων και έχουν την απόλυτη ευθύνη για την προστασία των αρχαιοτήτων στους χώρους και τα μουσεία. Επιπλέον, για τους νυχτοφύλακες, τα καθήκοντά τους, ως προς την προστασία των αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, επεκτείνονται και κατά τη διάρκεια της νύχτας.
- Σε αποθήκες αρχαιοτήτων. Έχουν την πλήρη ευθύνη για τη λειτουργία και την προστασία των αρχαιολογικών αποθηκών, τόσο ως προς το αρχαιολογικό περιεχόμενό τους, όσο και ως προς τον σύγχρονο υλικοτεχνικό εξοπλισμό. Επίσης οφείλουν να είναι σε πλήρη διάθεση 7/εβδομάδα, όποτε χρειαστεί να ελεγχθεί η αποθήκη.

Επιβάρυνση: Η εργασία πραγματοποιείται τόσο σε εξωτερικό χώρο, υπό αντίξοες καιρικές συνθήκες (ψύχος, χιόνια, καύσωνα, ανέμους), με ασφυκτικό συγχρωτισμό και έντονη ορθοστασία, όσο και σε εσωτερικό χώρο ερχόμενοι σε επαφή με σκόνη, χημικά υλικά και κάθε είδους τρωκτικά και παράσιτα. Προκαλεί:

- Η ίδια η φύση της εργασίας τούς θέτει σε διαρκή κίνδυνο σωματικών βλαβών από επιθέσεις με σκοπό την κλοπή, την φθορά ή τρομοκρατικές ενέργειες
- Σωματική καταπόνηση, που λειτουργεί συσσωρευτικά και σχετίζεται κυρίως με μυοσκελετικές και κυκλοφορικές παθήσεις και αφόρητους μυοσκελετικούς πόνους, λόγω ορθοστασίας και πολύωρης αφύσικης στάσης σώματος.
- Καρκίνο του δέρματος, ηλίαση και λιποθυμίες, λόγω της πολύωρης έκθεσης στον ήλιο.
- Σοβαρές ψυχικές διαταραχές, λόγω του άγχους, το οποίο προκαλείται από την εντατικοποιημένη εργασία τους. Ιδιαίτερα για τους νυχτοφύλακες το προσδόκιμο ζωής μειώνεται δραματικά, σύμφωνα με πρόσφατες μελέτες.
- Πολλά εργατικά ατυχήματα από ολισθήσεις και πτώσεις.

Οι παραπάνω συνθήκες είναι ιδιαίτερα επιβλαβείς για τις ευπαθείς ομάδες, καθώς και κατά την κύηση, θέτοντας σε κίνδυνο την υγεία του εμβρύου.

Ένσημο: Οι αρχαιοφύλακες λαμβάνουν το εξής: Κωδικός Ειδικότητας: 915210 / Πακέτο Κάλυψης: 101 – Θυρωροί, φύλακες και ασκούντες συναφή επαγγέλματα. Να δημιουργηθεί νέος κωδικός ειδικότητας και πακέτο κάλυψης, έτσι ώστε το ένσημο να είναι βαρύ και να ανταποκρίνεται στην ειδικότητα (αρχαιοφύλακας).

Οι νυχτοφύλακες λαμβάνουν το εξής: Κωδικός Ειδικότητας: 915220 / Πακέτο Κάλυψης: 105 – Νυχτοφύλακες. Να παραμείνει το ίδιο ένσημο.

Καθαριστές:

Σημειώνεται ότι το επίδομα λαμβάνουν οι μόνιμοι και ΙΔΑΧ καθαριστές, **όχι όμως οι ΙΔΟΧ.**

Χώροι και φύση εργασίας:

- Σε αρχαιολογικούς χώρους (επισκέψιμους και μη) και μουσεία. Περιλαμβάνει τον καθαρισμό και ευπρεπισμό των αρχαιολογικών χώρων, μουσείων, τη συγκομιδή απορριμμάτων, τον καθαρισμό μεγάλων επιφανειών και μεγάλων εκτάσεων, τον καθαρισμό τουαλετών, τόσο του προσωπικού, όσο και των επισκεπτών.
- Σε αποθήκες αρχαιοτήτων και γραφεία Υπηρεσιών. Περιλαμβάνει τον καθαρισμό και ευπρεπισμό των αποθηκών αρχαιοτήτων και των γραφείων, τη συγκομιδή απορριμμάτων, τον καθαρισμό μικρών και μεγάλων επιφανειών, τον καθαρισμό τουαλετών του προσωπικού. Επίσης, περιλαμβάνει την επαφή με επικίνδυνα και επιβλαβή για την υγεία τους χημικά, εύφλεκτα και καρκινογόνα υλικά, όπως οργανικοί πτητικοί διαλύτες, οξέα, σκόνη και χώματα.

Επιβάρυνση: Η εργασία πραγματοποιείται τόσο σε εξωτερικό χώρο, υπό αντίξοες καιρικές συνθήκες (ψύχος, χιόνια, καύσωνα, ανέμους), όσο και σε εσωτερικό χώρο ερχόμενοι σε επαφή με σκόνη, χημικά υλικά, ακαθαρσίες, οργανικά υλικά σε αποσύνθεση, σύριγγες τοξικομανών, καθώς και κάθε είδους τρωκτικά και παράσιτα. Προκαλεί:

- Μεγάλη σωματική καταπόνηση, που λειτουργεί συσσωρευτικά και σχετίζεται κυρίως με μυοσκελετικές και κυκλοφορικές παθήσεις και αφόρητους μυοσκελετικούς πόνους, λόγω εκτέλεσης επαναλαμβανόμενων κινήσεων, χειρωνακτικής μεταφοράς φορτίων και πολύωρης αφύσικης στάσης σώματος.
- Καρκινοπάθειες, αναπνευστικά προβλήματα και λοιμώξεις, λόγω της έκθεσής τους σε επικίνδυνες ουσίες που σχετίζονται είτε με τα προς συγκομιδή απορρίμματα είτε με τον ίδιο τον καθαρισμό.
- Σοβαρές ψυχικές διαταραχές, λόγω του άγχους, το οποίο προκαλείται από την εντατικοποιημένη εργασία τους.
- Πολλά εργατικά ατυχήματα από ολισθήσεις και πτώσεις, καθώς και από τον χρησιμοποιούμενο εξοπλισμό, όπως μάγκωμα δαχτύλων.

Οι παραπάνω συνθήκες είναι ιδιαίτερα επιβλαβείς για τις ευπαθείς ομάδες, καθώς και κατά την κύηση, θέτοντας σε κίνδυνο την υγεία του εμβρύου.

Ένσημο: Λαμβάνουν το εξής: Κωδικός Ειδικότητας: 913210 / Πακέτο Κάλυψης: 105 – Καθαριστές τοίχων, τοιχωμάτων και διαδρόμων. Να παραμείνει το ίδιο ένσημο.

Γ. Επικινδυνότητα Εργασίας – Εργατικά Ατυχήματα

Σύμφωνα με έρευνα της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας, σχετικά με τα εργατικά ατυχήματα που συνέβησαν το 2021, διαπιστώθηκε ότι παρουσίασαν αύξηση 12,9% σε σχέση με το 2020, δηλαδή σε απόλυτο αριθμό σημειώθηκαν το 2021 4.475 εργατικά ατυχήματα – εκ των οποίων 31 θανατηφόρα – έναντι 3.963 το 2020! Το 2023 σημειώθηκε «μαύρο» ρεκόρ εργατικών ατυχημάτων, με 179 νεκρούς και 287 σοβαρά τραυματισμένους. Το 2022 δεν είχε καλύτερη εικόνα, καθώς και τότε 104 εργαζόμενοι έχασαν τη ζωή τους σε εργατικά ατυχήματα και 140 τραυματίστηκαν σοβαρά.

Τα στοιχεία αυτά δείχνουν μια τεράστια κλιμάκωση στα εργατικά ατυχήματα, με απίστευτη άνοδο των θανατηφόρων, ότι δεν υπάρχει ουσιαστική και σοβαρή κρατική παρέμβαση και προστασία της εργασίας, καθώς και ότι χρειάζονται να ληφθούν σοβαρά μέτρα προκειμένου τα εργατικά ατυχήματα να προλαμβάνονται, όπως η ενίσχυση και στελέχωση του ΣΕΠΕ, η επαναφορά Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας, ουσιαστική παρουσία και παρέμβαση των τεχνικών ασφαλείας και ιατρών εργασίας, η ανάπτυξη προγραμμάτων υποχρεωτικών, περιοδικών και προσυμπτωματικών ελέγχων στους χώρους εργασίας, διαδικασίες δηλαδή που διαχρονικά είτε δεν υπάρχουν είτε είναι βαθιά απαξιωμένες.

Μέσα ακριβώς σε αυτό το πλαίσιο εντάσσεται και η εργασία που προσφέρουν οι ΙΔΟΧ εργαζόμενοι του Υπουργείου Πολιτισμού. Εργάζονται υπό ακατάλληλες συνθήκες εργασίας με ελλιπή και πολλές φορές ανύπαρκτα Μέσα Ατομικής Προστασίας, με δυσλειτουργικά και παλαιωμένα μηχανικά μέσα και σε χώρους εργασίας πλήρως εκτεθειμένους σε ακραίες καιρικές συνθήκες και αντίξοα περιβάλλοντα.

Το Σωματείο μας, με διαρκείς εξορμήσεις που πραγματοποιεί τα τελευταία χρόνια στους χώρους εργασίας, δηλαδή τα ανασκαφικά και εκσκαφικά σκάμματα, τα εργοτάξια, τις αποθήκες και τα εργαστήρια, και συνομιλώντας με τους εργαζόμενους ΙΔΟΧ, σε αυτούς τους χώρους, διαπιστώνει σωρεία εργατικών ατυχημάτων σχεδόν καθημερινών, για τα οποία όμως υπάρχει ελλιπής καταγραφή από το Υπουργείο Πολιτισμού. Παρόλο που οι εργαζόμενοι δουλεύουν χωρίς βασικά ΜΑΠ, καλούνται να αναλάβουν «ατομική ευθύνη» όταν παθαίνουν εργατικό ατύχημα. Άλλες Υπηρεσίες, εκ του πονηρού, τους θέτουν μπροστά στο δίλημμα να το δηλώσουν ως εργατικό ατύχημα ή να ζητήσουν απλά μια αναρρωτική άδεια, με τη δικαιολογία ότι η δήλωση εργατικού ατυχήματος και η διαδικασία που ακολουθεί είναι πιο σύνθετη και χρονοβόρα για τους εργαζόμενους. Το αποτέλεσμα, από όλες αυτές τις τακτικές, είναι πολλοί εργαζόμενοι να μη δηλώνουν τα ατυχήματα ως εργατικά και ως εκ τούτου να μην έχουμε πλήρη εικόνα του αριθμού και της σοβαρότητας των ατυχημάτων, λόγω της ελλιπούς καταγραφής τους. Η μόνη πραγματική εικόνα που έχουμε είναι αυτή που μας μεταφέρουν προφορικά οι ίδιοι οι εργαζόμενοι, κατά τους ελέγχους που διενεργεί το σωματείο μας στους χώρους εργασίας.

Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια, δηλώθηκαν μεγάλα εργατικά ατυχήματα στις αντίστοιχες Υπηρεσίες και αφορούσαν σε πτώσεις από ψηλά ικριώματα, πτώση ή/και καταπλάκωση από μηχανήματα, εισπνοή τοξικών αερίων από αποθηκευμένα αντικείμενα, καταπλάκωση από πρηνή ανασκαφικών σκαμμάτων και μεγάλα αντικείμενα, τραυματισμοί από αιχμηρά αντικείμενα και κατάγματα άκρων, ηλίαση και λιποθυμίες σε εξωτερικούς χώρους, χημικά εγκαύματα, τρακαρίσματα κατά τη διενέργεια ελέγχου των εκσκαφικών μηχανημάτων κ.α. Οπότε γίνεται αντιληπτό, ότι, λόγω της πολυμορφής και πολυδιάστατης φύσης των εργασιών, τα ατυχήματα καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα από άποψη βαρύτητας και είδους.

Διεκδικούμε:

- Το ΙΔΟΧ προσωπικό του Υπουργείου Πολιτισμού να λάβει επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας και αλλαγή των ενσήμων, για όποιες προαναφερθείσες ειδικότητες αιτιολογείται, όπως αυτό προκύπτει από τη ανθυγιεινή φύση του επαγγέλματος
- Να καταργηθούν οι κατάφορα άδικες διακρίσεις ανάμεσα σε μόνιμο/ΙΔΑΧ και ΙΔΟΧ προσωπικό ως προς τη λήψη του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας και να επέλθει μια δίκαιη λύση εξισορρόπησης, καθώς το επίδομα δεν συνδέεται με το είδος της σχέσης εργασίας, αλλά με την επικίνδυνη και ανθυγιεινή φύση του επαγγέλματος
- Ανάπτυξη όλων των υποδομών και διαδικασιών που απαιτούνται για την πρόληψη του επαγγελματικού κινδύνου (εργατικά ατυχήματα, επαγγελματικές ασθένειες)
- Υποχρεωτικός και ουσιαστικός έλεγχος της ασφάλειας των υποδομών και της υγιεινής στους χώρους εργασίας
- Δημιουργία κρατικού σώματος ιατρών εργασίας και τεχνικών ασφαλείας στο πλαίσιο ενός αποκλειστικά δημόσιου κι δωρεάν συστήματος Υγείας, κατάργηση κάθε επιχειρηματικής δραστηριότητας στον χώρο της προστασίας της υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων
- Μείωση του χρόνου εργασίας και αύξηση των ημερών άδειας για τις παραπάνω ειδικότητες, σύγχρονες συνθήκες εργασίας
- Κατάργηση των ελαστικών μορφών εργασίας, **μόνιμη και σταθερή εργασία για όλους**

Στόχος του παρόντος υπομνήματος είναι η δια ζώσης συνάντηση εκπροσώπων του ΔΣ του Σωματείου μας με τους σχετικούς φορείς του Υπουργείου Οικονομικών και του Υπουργείου Εργασίας, προκειμένου:

- Να επιλυθεί, δια παντός, η χρόνια διάκριση σε βάρος του ΙΔΟΧ προσωπικού του Υπουργείου Πολιτισμού, καθώς αυτό που συνέβη στο εν λόγω υπουργείο, δηλαδή να εξαιρεθεί το ΙΔΟΧ προσωπικό από το επίδομα επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, δεν έγινε σε κανένα άλλο υπουργείο (σύμφωνα και με την ΚΥΑ αριθμ. 2/16519/0022, ΦΕΚ 465/Β/2012). Η αδικία αυτή σε βάρος του ΙΔΟΧ προσωπικού του Υπουργείου Πολιτισμού θα πρέπει άμεσα να διορθωθεί και να ενταχθούμε στους δικαιούχους του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, ακριβώς όπως έχει συμβεί στους μόνιμους και αορίστου χρόνου συναδέλφους μας.
- Να ενταχθεί όλο το ΙΔΟΧ προσωπικό του Υπουργείου Πολιτισμού σε ασφαλιστικά πακέτα κάλυψης, που ανταποκρίνονται στην πραγματική φύση της εργασίας τους, η οποία είναι αναμφισβήτητα επικίνδυνη και ανθυγιεινή, εξασφαλίζοντας κωδικούς ενσήμων που σχετίζονται με τα Βαρέα και Ανθυγιεινά Επαγγέλματα.

Το ΔΣ του Πανελλήνιου Σωματείου Έκτακτου Προσωπικού του Υπουργείου Πολιτισμού